

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Kodas
XX amžiaus prancūzų filosofija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Jolanta Saldukaitytė	VU Filologijos fakulteto Prancūzų filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė), hibridinė	3, 5, 7 semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	32	98

Dalyko (modulio) tikslas		
<p>Suteikti platų humanitarinį išsilavinimą, ugdyti XX a. prancūzų filosofijos supratimą, supažindinant su pagrindinėmis XX a. prancūzų filosofijos temomis bei autoriais, pabrėžiant pagrindinių filosofijos problemų – būties, laiko, kalbos, subjekto sampratos – transformacijas. Ugdyti išprususią, savarankiškai ir kritiškai mąstančią asmenybę, išmanančią prancūzų filosofijos istorinę raidą ir kontekstą. Lavinti studentų(-čių) kritinį mąstymą ir tarpkultūrinę kompetenciją. Ugdyti studentų(-čių) kaip būsimųjų literatūros ir kultūros tyrėjų sugebėjimus: išmokyti analizuoti ir interpretuoti XX a. prancūzų filosofijos tekstus, įvertinti jų svarbą ir įtaką Vakarų filosofijos tradicijai bei kitiems kultūriniais reiškiniais (literatūrai, dailei, kinui ir pan.)</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Modulį išklause studentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgis žinių apie svarbiausias XX a. prancūzų filosofijos temas ir problemas, autorius bei jų tekstus, gebės juos analizuoti ir interpretuoti, lyginti tarpusavyje ir susieti su bendru laikotarpio kontekstu; - mokės atpažinti pagrindines XX a. prancūzų filosofijos temas, jas lyginti tarpusavyje, sugebės atpažinti tarpusavio įtakas; - gebės kritiškai vertinti filosofijos įtaką kitoms kultūros sritims (literatūrai, menui, kinui) bei socialiniams procesams; - gebės interpretuoti filosofinį tekstą ir argumentuotai pagrįsti individualią teksto interpretaciją; - mokės paaiškinti prancūzų filosofinės tradicijos ypatumus; - gebės dirbti grupėje, diskutuoti ir argumentuoti, įgis viešojo kalbėjimo įgūdžių. 	<p>Probleminis, istorinis-kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, teksto interpretacija, įtraukianti paskaita, rašto darbas ir pranešimas, grupės diskusija seminarų metu.</p>	<p>Egzaminas: vertinama balais nuo 1 – 10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka. Vertinimas – kaupiamasis: 20 %: darbas seminarų metu 40 %: rašto darbas ir jo pristatymas 40 %: egzaminas raštu (10 uždaru klausimų ir du atvirojo tipo klausimai).</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškas darbas	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys
	Paskaitos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Konsultacijos	Praktika	Visas kontaktinis darbas		
1. Prancūzų filosofijos ištakos (Montaigne, Pascal, Descartes). Prancūzų filosofijos tapatybės klausimas.	1	1					2	5	Paskaitų medžiaga
2. Henri Bergsonas ir filosofijos istorija: posūkis nuo moderniosios link šiuolaikinės filosofijos. Laiko sampratos transformacija: laikas kaip trukmė (durée). „Grynasis suvokimas“ ir atmintis.	2	1					3	10	Paskaitų medžiaga. Bergsonas, H.. Galimas ir realus in <i>Mąstymas ir judantysis</i> , p. 104-117.
3. Jean-Paul Sartre: egzistencija prieš esmę. Būtiš-sau (<i>l'être-pour-soi</i>) ir būtiš savyje (<i>l'être-en-soi</i>). Žmogaus esmė ir pasmerkumas laisvei.	2	2					4	10	Paskaitų medžiaga. Sartre, J.P. <i>Egzistencializmas – tai humanizmas</i>
4. Fenomenologinė kūno samprata: Maurice Merleau-Ponty egzistencinė fenomenologija. Intersubjektyvumas ir tarpkūniškumas.	2	2					4	10	Paskaitų medžiaga. Merleau Ponty, M. Savo kūno erdviškumas ir motorika in <i>Juslinio suvokimo fenomenologija</i> (ištraukos)
5. Emmanuel Levinas ir etika kaip pirmoji filosofija. Laisvė ir atsakomybė. Subjektyvumas ir pažeidžiamumas. <i>Kito</i> veidas ir etika.	2	2					4	10	Paskaitų medžiaga. Levinas, <i>Etika ir begalybė</i> (ištraukos)
6. Dekonstrukcija ir lingvistinis posūkis: Jacques Derrida. Kalbantis subjektas ir lingvistinis skilimas: Julia Kristeva.	2	1					3	10	Paskaitų medžiaga. Derrida, Apie Gramatologiją, p. 9- 43. Kristeva, <i>The System and the Speaking Subject</i> (ištraukos)
7. Psichoanalizė ir feminizmas. Moters kaip <i>Kito</i> kritinė analizė: Simone de Beauvoir. <i>Écriture féminine</i> kaip falocentrizmo ir logocentrizmo antitezė: Hélène Cixous.	2	2					4	10	Paskaitų medžiaga. Beauvoir, S. Įvadas in <i>Antroji lytis</i> , p. 11-27. Cixous, <i>The Laugh of the Medusa</i> (ištraukos)
8. Gilles'o Deleuze'o <i>Anti-Oedipus</i> . Nomadinis ir rizominis mąstymas. Filosofija kaip konceptų	1	1					2	5	Paskaitų medžiaga. Deleuze, G. Derybos, p. 28-61

kūryba.										
9. Jusliškumo imperatyvumas. Georges Bataille ir transgresijos samprata. <i>Jouissance</i> ir subjekto steigtis: Luce Irigaray.	1	1						2	5	Paskaitų medžiaga. Bataille, G. The notion of expenditure in <i>Visions of Excess: Selected Writings</i> , 1927-1939, p. 116-129. Irigaray, L. Ši lytis, kuri nėra viena in <i>XX amžiaus literatūros teorijos : chrestomatija aukštųjų mokyklų studentams</i>
10. Biopolitika ir biogalia. Michel Foucault: priežiūros ir disciplinos visuomenė. Smurtas kaip kolonijinės valdžios <i>status quo</i> : France Fanon.	1	1						2	10	Paskaitų medžiaga. Foucault, M. Panoptizmas in <i>Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas</i> , p. 232-267. Fanon, F. Concerning Violence in <i>The wretched of the earth</i> , (ištraukos)
11. Egzaminas		2						2	13	Pasirengimas egzaminui
Iš viso:								32	98	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas raštu arba rašto darbas ir jo pristatymas žodžiu	40 %	Sausio mėn.	<p>Egzaminui pateikiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dešimt uždaro tipų klausimų, kuriuose prašoma įvertinti teiginio teisingumą (kiekvienas vertinamas 0,5 balo; iš viso 20 % galutinio vertinimo) Du probleminiai atviro pobūdžio klausimai (kiekvienas vertinimas iki 2,5 balo – 10 % kiekvienas, iš viso 20 %) <ul style="list-style-type: none"> - gerai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; gerai susipažinę su šaltiniais, aiškiai supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto sklandžiai, nuosekliai, gerai interpretuoja, geba lyginti, pagrindžia savo nuomonę, nedaro klaidų – 2,5 balo; - neblogai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; žino šaltinius, supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto nuosekliai, bando interpretuoti ir lyginti, klaidos neįžymios – 2 balai; - vidutiniškai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; neužtikrintai žino šaltinius, supranta kai kurias pagrindines sąvokas ir tezes; dėsto nuosekliai, tačiau interpretacijos ar lyginimo neatlieka, daro klaidų – 1 balas; - Silpnai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; supranta tik keletą sąvokų ir tezių, dažnai klysta – 0,5 balo. <p>Alternatyviai studentai gali pasirinkti rašyti rašto darbą (iki 20 000 sp. ž.) laisvai pasirinkta tema iš kurso problematikos. Vertinami šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematikos suvokimas, gebėjimas sieti su platesniu kontekstu; susipažinimas su nagrinėjamų autorių darbais bei kritine literatūra; (10%)

			<ul style="list-style-type: none"> - interpretacijos aiškumas ir nuoseklumas; argumentavimo savarankiškumas ir pagrįstumas; (10%) - išvadų pagrįstumas; formalūs rašto darbo reikalavimai; (5%) - rašto darbo pristatymas žodžiu egzamino metu, sugebėjimas išryškinti svarbiausius aspektus, gebėjimas argumentuoti atsakyti į klausimus, pagrįsti savo nuomonę (15%)
Pranešimai seminare	20 %	Semestro metu	<p>1. Paskirtos/pasirinktos teksto dalies pristatymas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - problemos formulavimas (5%), - nagrinėjamos koncepcijos rekonstrukcija (5%), - pristatymo struktūra, analitiškumas (5%), - gebėjimas naudotis šaltiniais ir antrine literatūra (5%). <p>2. Kitos akademinio aktyvumo formos (atsakymai į dėstytojos ir kolegų užduodamus klausimus, įsitraukimas į diskusiją ir pildymai, galimų problemų kėlimas, formulavimas, argumentuoti kritiniai vertinimai ir pan.) per seminarus.</p> <p>Sumuojamas balas. Užduočių skaičius, jų apimtis bei skaičiavimo būdas priklausys nuo studentų skaičiaus grupėje.</p>
Aktyvus dalyvavimas paskaitų ir seminarų metu	40 %	Semestro metu	<p>Vertinami šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pasiruošimas paskaitoms ir seminarams (10%) -nuolatinis aktyvus dalyvavimas diskusijose (10%) -kritinis nagrinėjamų filosofinių tekstų vertinimas ir kūrybinė interpretacija (10%) -kritinis savo ir kitų pasisakymų vertinimas, originalumas (10%).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Derrida, J.	2006	Apie Gramatologiją, p. 9-43.		Vilnius: Baltos lankos.
Bergsonas, H.	2021	Galimas ir realus in <i>Mąstymas ir judantysis</i> , p. 104-117		Vilnius: Phi knygos
Merleau-Ponty, M.	2018	Savo kūno erdviškumas ir motorika in <i>Juslinio suvokimo fenomenologija</i> , p. 128-175.		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Beauvoir, S.	2010	Įvadas in <i>Antroji lytis</i> , p. 11-27.		Vilnius: Margi raštai.
Cixous, H.	1976	The Laugh of the Medusa		Signs, Vol. 1, No. 4
Deleuze, G.	2021	Derybos, p. 28-61.		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Levinas, E.	1994	Etika ir begalybė.		Vilnius: Baltos lankos.
Foucault, M.	1998	Panoptizmas in <i>Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas</i> , p. 232-267.		Vilnius: Baltos lankos
Sartre, J.-P.	2016	Egzistencializmas – tai humanizmas		Vilnius: Vaga
Irigaray, L.	2011	Ši lytis, kuri nėra viena in <i>XX amžiaus literatūros teorijos: chrestomatija aukštųjų mokyklų studentams</i>		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Bataille, G.	1985	The notion of expenditure in <i>Visions of Excess: Selected Writings, 1927-1939</i> , p. 116-129.		University of Minnesota Press.
Fanon, F.	1968	Concerning Violence in <i>The wretched of the earth</i> , p. 35-107.		New York: Grove Press.
Kristeva, J.	1968	The System and the Speaking Subject		New York: Columbia

		in <i>The Kristeva Reading</i> , p. 24-33.		University Press
Papildoma literatūra				
Bergsonas, H.	2004	Kūrybinė evoliucija		Vilnius: Margi raštai.
Merleau-Ponty, M.	2018	Juslinio suvokimo fenomenologija		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Deleuze, G., Guattari, F.	2019	Kas yra filosofija?		Vilnius: Jonas ir Jokūbas.
Irigaray, L.	1998	Speculum, de l'autre femme		Paris : Les éditions de minuit.
Sartre, J.-P.	1977	L'être et le néant : essai d'ontologie phénoménologique		Paris : Gallimard.
Levinas, E.	1991	Entre nous : essais sur le penser-à-l'autre		Paris : B. Grasset.
Levinas, E.	1992	Visage et éthique in <i>Totalité et infini : essai sur l'extériorité</i>		Paris : Libr. générale française.
Bergson, H.	2012	Essai sur les données immédiates de la conscience		Ulan Press

Apraša parengė	Patvirtino studijų programos komitetas	Data
Doc. dr. Jolanta Saldukaiytė	Komiteto pirmininkas asist. Tomas Riklius	2024-04-12